

omnium magistrum appellat Summus Pontifex, in cap. quam sit, de elec. in 6. Et in specie sic ratione hanc perpendunt Castr. & Gen, quos supra retuli. Et haec quidem sententia retinenda est, tametsi ab ea permulti dissentient, affirmantes præsumi pecuniam pro dimidia peruenisse ad utrumque. Ita sane Bart. in consil. 124. punctus questionis, col. 1. lib. 1. Bal. in l. 1. col. 2. vers. prædicta faciunt, & in l. mater tua, col. 5. versic. sed hic quarto. C. de rei vendic. Castr. in l. reos. §. cum in tabulis. ff. de duobus reis. & apertius in consil. 296. colum. 1. & in consil. 360. col. 1. lib. 1. & in consil. 362. Fabia. in tract. de empt. & vend. in 3. quæst. princ. quæst. 3. Cur. Sen. in consil. 54. col. 2. vers. pro qua parte. Lud. Bologn. in consil. 44. col. 3. vers. quod etiam.

Etij quidem adduci sunt præcipue argumento sumpto à dict. l. reos. §. cum in tabulis. ff. de duobus reis. Cui responderetur, loqui in his, qui se possunt liberare obligare, id quod non contingit in muliere, quæ t' regulariter alteri obligari non potest. d. Auth. si qua mulier. C. ad Velleian. Respondet & secundo Crau. in d. consil. 91. in fin. & comprobatur Ronchegall. in d. l. eandem, in princ. nu. 59. & 60. ff. de duob. reis, & ibid. nu. 61. & 62. dissoluit alia nonnulla huius opinionis argumenta.

Extenditur primò, vt haec præsumptio locum etiam habeat, quando t' adhibitus fuit iuramentum. Ita Bal. in d. Auth. si qua mulier, col. 2. vers. pone ergo, quod vir. C. ad S. C. Velleian. & alij relati à Ronchegallo in dict. l. eandem. in princ. num. 58. Et alios recenset Seraph. de priuilegijs iuramenti priuileg. 65. & Thesaur. in decis. 223. num. 8. qui multos dissentientes commemorant.

Extenditur secundò, vt locum habeat etiam, quando vna simul maritus, & vxor receperunt pecuniam, atque ita non apparet, quæ certa summa ad vxorem perueniret, præsumitur quod totam summam accepit ipse maritus. Ita respondit Hier. Gabr. in consil. 58. num. 3. & 4. libro 2.

Declaratur primò, vt non procedat haec præsumptio, quando mulier t' coram iudice confessa est, pecuniam illam, quam recipiebat afferuit, sive in sui utilitate conuersam. Ita prædictio in loco. Et Franc. Marcus in quæst. 508. u. 17. in prima parte. Confessio autem extra iudicialis nil operatur. Ita Thesaur. in decis. 223. nu. 4. Idem 10 est, quando t' alter cōstaret, eam partem sive veram in utilitate mulieris, sic senerunt Aſſic. in decis. 209. num. 3. & Campeg. in tract. de dote, par. 4. q. 10.

Declaratur secundò, vt non habeat locum præsumptio hæc, quando maritus & vxor t' haberent bona cōmunia, quippè qui sic pacto matrimonii contraxissent. Nam tunc premium rei vendite simul præsumetur ad singulos pro diuidia peruenisse. Ita Moder. Paris. in comment. de vſur. in q. 38. quem fecerunt Roncheg. in d. l. eandem, in princ. num. 62. ff. de duob. reis.

Declaratur tertio, vt locum non habeat, quædo vxor sola cum consenso mariti vendit, sola recipit premium, & sola promittit de euſione. Hoc sane casu præsumitur, quod tota pecunia ad ipsam vxorem peruenieret, & nihil ad maritum. Ita Imol. in cap. cum contingat, num. 26. de iure. iur. Alexand. in consil. 38. colum. 1. lib. 2. Roland. in consil. 64. lib. 1. Boer. in quæſt. 23. quos fecerunt Hieronymi. Gabr. in dict. consil. 58. libro 2. qui refert etiam Natt. in consil. 145. numer. 4. lib. 1. & dixit Gabr. hoc procedere etiam si ipse maritus promisit, atque ita fideliſſit pro ipſa vxore, & ibi, num. 19. declarat Alex. in consil. 38. colum. 1. lib. 2. Et his accedit Seraphinus in Tractat. de priuilegijs iuramenti. priuileg. 65. num. 6.

Primum est signum & conjectura, si donator t' rem donatam pignori dedit, d. l. cum hic status. §. si maritus, quo loci Vlpiā. respondit, recedit ab hoc signo, & conjectura, si conjici potest, donatorem voluisse locum esse donationi, non obstante pignoratione facta, vt si donataria, quæ remansit in possessione, parata est satisfac- 8 te creditori. In legato t' adhiberi solet distinctio. Nam

aut res legata pignori data est tantam ob suam, ne vel excedit, vel aequiuale pretio ipsius rei, & tunc præsumitur reuocatum legatum, aut vero fuit pignori data, & hypothecata pro minori summa, & tunc non præsumitur reuocatum legatum. Ita Bar. in l. rem legatum, in f. ff. de adimen. leg. & Ias. in l. 3. n. 3. C. de leg. alios commemorabimus subsequenti in lib. in præf. 82. Et in specie nostra sicutē distinguit Io. Lup. in rub. extr. de don. inter vir. & vxor. §. 69. nu. 7. vers. prædicta sunt.

Secundum est signum, & conjectura, quædo superuenit graue t' odium inter maritum, & vxorem, sicuti quædam mala gratia subfecutum est diuortium. Hoc etiam causa præsumitur reuocatum legatum, d. l. cum hic status. §. 69. nu. 7. Et idem in lib. in præf. 83. Et in specie nostra sicut etiam distinguit Io. Lup. in d. rubr. extr. de don. inter vir. & vxor. §. 79. nu. 1. Est & aliud exemplum, vt si mulier commis- 11 t' adulterium, l. res vxoris. C. de don. inter vir. & vxor. & tradit Lupus dict. §. 78. nu. 2. qui muleis comprobatur. Et 12 num. 10. idem esse dicit, quando t' mulier turpiter lusit, vel passa est se deosculari, & alia similia ad rem illo in loco congerit, quæ non reperio.

13 Tertium est signum, quædo t' donator rem ipsam donatam alteri donavit, d. l. cum hic status. §. qui quasdam ff. de don. inter vir. & vxor. Idem est in re legata, l. rem 14 legatam ff. de adimen. leg. Id quod intelligo, t' quando eadem res in specie donata vxori, donatur a marito alteri. Fucus vero, quando vna re donata vxori, maritus alteri faceret donationem omnium bonorum. Nam tunc non præsumitur reuocata donatio rei specialis. Ita Lup. in d. §. 69. num. 10. vers. ex quibus omnibus motus inter alia text. l. quoties. C. famili. ericis.

Id autem de qua donatione accipendum, num. 14.

P R A E S V M P T . XXIII.

D onare non possunt inter se maritus & vxor t' con-stante matrimonio, l. 1. ff. de don. inter vir. & vxor. vbi Vlpiā. rationem reddit, & aliam commemorat Paulus ibi in l. 2. & post Alc. & Coraſ. scripsi in lib. 2. de arbitr. iud. casu 132. num. 2. Et quanquam constante ipso matrimonio donatio haec sit omnino nulla, l. 3. §. scien-dum. ff. eo. de don. inter vir. & vxor. Nihilominus subſtantiam quandam habet, & propter ea t' morte donatis confirmatur, l. cum hic status, in princ. eo. tit. Nisi reuocata appareat donatoris penitentia. Quæ sane t' patiētia & reuocatio non præsumitur, d. l. cum hic status. §. sed vbi semel. & in specie tradit Io. Lup. in Rub. extr. de donat. inter vir. & vxor. §. 69. num. 11. Et ratio quidem est, quia voluntatis t' mutatio non præsumitur, l. qui testamentum. ff. de prob. & copiosè comprobauimus in lib. 6. præf. 28. Qui itaque donatorem penitus, & donationem reuocasse afferit, probare is debet.

Extenditur procedere etiam, quædo exaret aliquod signum, quo posset intelligi facta reuocatio, vel non facta, vt eo in notabili exemplo, quando maritus constante matrimonio est confessus habuisse dote, ex qua confessione resultat donatio quædam tacita, si deinde maritus affirmat, se eam doten non accepisse, non tamen ex hoc infertur reuocatio donationis. Ita Rom. in sing. 599. tu scis, quod donatio. & Lup. in d. §. 69. nu. 11. qui testatur ita sive in iudicio obseruatum.

Caterum mutatam sive voluntatem, & reuocatam donationem probari poterit t' vrgentibus signis, & cōiecturis, sicuti & in legis, quæ a pari cum donatione t' procedere respondit Vlpiā. in d. l. cum hic status. §. penitent. am. Penitentiam & revocationem in legis probari cōiecturis affirmat Cūr. lun. in consil. 103. nu. 2. & Hier. Gabr. in consil. 102. num. 8. ad fin. & nos differemus subsequenti in lib. in præf. 82. Multa hic penitentia, & reuocationis signa considerari possunt.

Primum est signum & conjectura, si donator t' rem donatam pignori dedit, d. l. cum hic status. §. si maritus, quo loci Vlpiā. respondit, recedit ab hoc signo, & conjectura, si conjici potest, donatorem voluisse locum esse donationi, non obstante pignoratione facta, vt si donataria, quæ remansit in possessione, parata est satisfac-te creditori. In legato t' adhiberi solet distinctio. Nam

Liber Tertius.

Præsumpt. XXIV.

de probat. Ioann. Lup. in dict. §. 9. num. 7. & num. 18. & alios quamplures eiusdem opinonis recenset Tiraquel in tract. de nobil. cap. vlt. num. 47.

Caterum scripti in comment. de arbitr. iud. lib. 2. casu 88. num. 49. esse dubiam, & ibidem declarauit, quo in casu locum habere potest.

Scundum est signum, & cōiectura, quando maritus t' est diues. Nam solas diuitias sufficere ad præsumendum donationem, scripserunt glos. in l. sed si ego, in fin. ff. ad Velleia. Bal. in l. 1. in fin. C. eo. & Io. Lup. in d. §. 9. nu. 81. vers. quinino.

Secundum est signum, & conjectura, quando superuenit graue t' odium inter maritum, & vxorem, sicuti quædam mala gratia subfecutum est diuortium. Hoc etiam causa præsumitur reuocatum legatum, d. l. cum hic status. §. 69. nu. 7. Et idem in lib. in præf. 83. Et in specie nostra sicut etiam distinguit Io. Lup. in d. rubr. extr. de don. inter vir. & vxor. §. 79. nu. 1. Est & aliud exemplum, vt si mulier commis- 11 t' adulterium, l. res vxoris. C. de don. inter vir. & vxor. & tradit Lupus dict. §. 78. nu. 2. qui muleis comprobatur. Et 12 num. 10. idem esse dicit, quando t' mulier turpiter lusit, vel passa est se deosculari, & alia similia ad rem illo in loco congerit, quæ non reperio.

13 Tertium est signum, quædo t' donator rem ipsam donatam alteri donavit, d. l. cum hic status. §. qui quasdam ff. de don. inter vir. & vxor. Idem est in re legata, l. rem 14 legatam ff. de adimen. leg. Id quod intelligo, t' quando eadem res in specie donata vxori, donatur a marito alteri. Fucus vero, quando vna re donata vxori, maritus alteri faceret donationem omnium bonorum. Nam tunc non præsumitur reuocata donatio rei specialis. Ita Lup. in d. §. 69. num. 10. vers. ex quibus omnibus motus inter alia text. l. quoties. C. famili. ericis.

Id autem de qua donatione accipendum, num. 14.

Maritus an & quando donasse & remisisse præsumatur alimenta, & vſuras seu interesse sibi debitum, causa dotis non soluta?

S V M M A R I V M .

1 Alimenta, aut interesse debitum loco dotis sibi constituta, gener non præsumitur donasse socero, si intra modicum temporis, & sic infra decimum non petierit.

Quid autem sit, si præter lapsus sit decimum, num. 2. & 4.

3 Vſuras etiam appellant illæ, quæ dotis nomine præstantur in alimenta mulieris.

5 Actiones personales, vel officium iudicis non tolli nisi 30. annorum cursu.

6 Maritus non petens interesse loco dotis sibi debitum, toto vita tempore præsumitur donasse. Idque procedit, vt etiam in foro Canonico socer liberetur, num. 9.

7 Dominus, qui ob caducitatem expellere poterat emphyteutam, non declarando ante mortem, dicitur remisisse.

8 Filius in vita non conquisitus de matre transeunte ad secundas nuptias, in iuriis sibi illatam dicitur remisisse.

10 Vſuras dotis patro exprobo promissa, an cōfatur remisisse gener, si toto vita sua tempore non petierit.

11 Maritus non petens interesse loco dotis sibi debitum, toto vita tempore præsumitur donasse. Idque procedit, vt etiam in foro Canonico socer liberetur, num. 9.

12 Ius quod sibi competere quis ignorat, nemo dicitur remittere.

13 Vſuras dotis sibi debitas, cōfatur remisisse gener, recipiendo fortem absque protestatione de ijs consequendis.

14 Mulier cui certa pena promissa fuerat, si certo tempore dos non solueretur, lapsus tempore dote sine protestatione recipiendo, præsumitur penam remisisse.

15 Dominus recipiens canonem ab emphyteuta, præsumitur caducitatis penam remittere.

P R A E S V M P T . XXV.

D otes opulentas, & plusqñ fuerunt vites patrimonij, sicut interdum parentes filiabus constitue- 1 te, & dum non possunt promissam summam prestatæ, in teres loco alimentorum, generis quotannis pendunt.

Euenire aut aliqui solet, vt maritus ipse diu differat pente- 2 te haec alimenta, & ob id dubitatur, an ea donasse, & re- misisse socero præsumatur. Hæc disputatio egregia, & vñis admodū est, quare vt eam explicem dilucidius, ac nostri faciunt, distinguo, atque constituo aliquot casus.

3 Primum est, quædo t' adactus est modicum temporis,

Tomus Primus. X 3 yptua

vtputa biennium, vel triennium, vel sexennium, ita ut non
attingat decennium. Hoc in casu nemo est, qui dissen-
tiat, quod non censeatur facta donatio, & remissio di-
torum alimentorum, & intereste. Et probat tex. l. cum
quidam. §. diuus. ff. de vñras. de quo statim dicemus, ubi
requirit cursus longi temporis, ergo cursus minoris tem-
poris non sufficiet.

Secundus est casus, quando elapsum est decennium.
Hoc in casu sunt opiniones. Vna fuit eorum, qui scrip-
serunt, maritum præsumi remisisse, & donare predicta ali-
menta, & intereste. Ita Dion. Perus inter consil. Baldi in
conf. 474. post biennium, lib. 3. & idem verè sensit Bart.
in l. cum de in rem verso, nu. 7. vers. si verò tractatur de
præsumendo. ff. de vñras. Alex. in conf. 74. nu. 8. vers. secù-
do principaliter. & col. vlt. vers. similiter ex alio, libro 5.
Corn. in conf. 206. col. vlt. vers. & prædicta conclusione.
lib. 2. Atc. in tract. de præsump. reg. 1. præsump. 32. nu. 20. Re-
tius forte dici posset, id cōtingere ob subsecutam mor-
tē mariti, qui moriendo dicitur nolle petere, sed remit-
tere. Et infra in subsequenti casu confirmabimus. Et hec
quidem opinio mihi magis probatur.

Secunda fuit opinio eorum, qui tñ dixerunt, cursu de-
cennij non præsumi remissas vñras has. Ita Roman. in
conf. 57. num. 14. & in l. insulam. §. vñras. & in l. que
dotis. ff. sol. matr. & ibidem Alex. & Iaf. num. 19. Alex. in
conf. 56. nu. 6. nu. 8. & nu. 12. & in conf. 63. nu. 16. lib. 4.
& in conf. 208. nu. 10. lib. 7. Corn. in conf. vlt. lib. 2. & in
conf. 164. col. pen. lib. 3. in conf. 53. num. 3. lib. 4. Dec. in
conf. 57. nu. 4. Franc. Balb. in tractatu de præscriptio. in
prima parte tertie partis princ. q. 10. nu. 14. Ang. Aret.
in tract. de dot. par. 2. quæst. 6. Marli. in sing. 360. Socin.
Iun. in conf. 14. num. 40. lib. 3. & Cephal. in conf. 83.
nu. 13. lib. 1. Refert & alios nonnullos, qui contrarium
probant, vt dicemus infra.

Primo adducitur tex. l. cum quidam. §. Diuus. ff. de vñ-
ras, cuius verba hæc sunt. Diuus Pius ita rescripsit. Par-
rum iustè præteritas vñras petis, quas omisisti te longi
temporis intervallo indicat, qui eas à debitore tuo, vt
gratior apud eum videlicet es, petendas non putasti,
loquitur hic textus simpliciter de vñras, non distinguendo
vñras debitas ex causa lucrativa, à debitibus ex causa
onerosa, vt animaduertit prædictato in loco Alcia. Quo-
circa cum etiam vñras tñ appellentur, quæ loco alimentorum
mulieris præstantur, l. vir vñras, & in l. insulam.
§. vñras. ff. sol. matr. dicendum est, casum dic. §. Diuus.
conuenire casui nostro. Non etiam repugnat consideratio Alex. in conf. 63. nu. 16. lib. 4. cum dixit d. §. Diuus.
loqui eo casu, in quo non exigit vñras à debitore, vt ei
effet gratior, expeditans ab eo beneficium aliquod. Nam
respondet secundum Alc. prædictato in loco, nu. 4. vers.
nec intellectus, ibi ex solo ipso temporis cursu præsumi
id factum causa gratitudinis, alio non consti.

Secundo, gl. in l. vir vñras. ff. de donat. inter virum &
vxor. adduxit hac pro opinione tex. l. cum oportet. §. sin.
autem. C. de bonis quæ liber. quem etiam perpendunt
Rom. Alex. & Boer. quos sic refert Osalc. in d. dec. 132.
num. 4. Ibi enim dicitur, quod si pater tacite filii remis-
sit vñsum fructuum boporum aduentitorum, prohibentur
heredes patris illum petere. Ergo & hoc in casu maritus
non petendo vñras dicitur remittere. Ceterum aliam
habet rationem is tex. §. finalem, vt explicabimus infra.
in præsumpt. 30. num. 54.

Tertiò Alc. perpendit tex. l. si vir vñras. ff. de don.
inter vir. & vxor. cuius verba adscripti. Vir vñras (in-
quit Papin.) promissa doris, in stipulatum deduxerat,
easq. non petierat. Cum per omne tempus matrimonij
sumptibus suis, vxorem, & eius familiam vir exhiberet,
dote prælegata, sed & donationibus verbis fideicomissi
confirmatis legato quidem doris vñras non contineri
videbatur, sed titulo donationis remissas. Non etiam verum est, quod

Hic manifestè respondit Papinianus, maritum qui
non petiit has vñras, donec vixit, cum etiam vixisse po-
tuit minus decennio, censem remissas. Nec repugnat
considerationes Alex. in conf. 63. num. 16. vers. similiter
non obstat, lib. 4. Nam illa prima, dum post glosa ibidem
ait, illam fuisse donationem expressam, est omnino fal-
sa, sicuti colligitur ex verbis Papiniani, cum dixit, videri
donationis titulo remissas. Non etiam verum est, quod

vñras odio se, quia in d. sunt favorabiles, cum lo-
co alimentorum præfentur, & eam ob causam sic considerantur in d. vir vñras. Non etiam verum est, quod
dicebat Alex. fuisse vñras promissas ab ipsam ex uxore,
cui facile donari à viro præsumitur ob mutuam bene-
volentiam. Estenim consideratio hæc dissimilativa ad re-
spōsum Papiniani, qui simpliciter & absolute loquitur,
alias considerationes Cornei in conf. 145. lib. 2. add.
l. vir vñras, diluit Osalc. in d. dec. 132. num. 20. Re-
tius forte dici posset, id cōtingere ob subsecutam morte
mariti, qui moriendo dicitur nolle petere, sed remit-
tere. Et infra in subsequenti casu confirmabimus. Et hec

quidem opinio mihi magis probatur.
4 Secunda fuit opinio eorum, qui tñ dixerunt, cursu de-
cennij non præsumi remissas vñras has. Ita Roman. in
conf. 57. num. 14. & in l. insulam. §. vñras. & in l. que
dotis. ff. sol. matr. & ibidem Alex. & Iaf. num. 19. Alex. in
conf. 56. nu. 6. nu. 8. & nu. 12. & in conf. 63. nu. 16. lib. 4.
& in conf. 208. nu. 10. lib. 7. Corn. in conf. vlt. lib. 2. & in
conf. 164. col. pen. lib. 3. in conf. 53. num. 3. lib. 4. Dec. in
conf. 57. nu. 4. Franc. Balb. in tractatu de præscriptio. in
prima parte tertie partis princ. q. 10. nu. 14. Ang. Aret.
in tract. de dot. par. 2. quæst. 6. Marli. in sing. 360. Socin.
Iun. in conf. 14. num. 40. lib. 3. & Cephal. in conf. 83.
nu. 13. lib. 1. Refert & alios nonnullos, qui contrarium
probant, vt dicemus infra.

Primo adducitur tex. l. cum quidam. §. Diuus. ff. de vñ-
ras, cuius verba hæc sunt. Diuus Pius ita rescripsit. Par-
rum iustè præteritas vñras petis, quas omisisti te longi
temporis intervallo indicat, qui eas à debitore tuo, vt
gratior apud eum videlicet es, petendas non putasti,
loquitur hic textus simpliciter de vñras, non distinguendo
vñras debitas ex causa lucrativa, à debitibus ex causa
onerosa, vt animaduertit prædictato in loco Alcia. Quo-
circa cum etiam vñras tñ appellentur, quæ loco alimentorum
mulieris præstantur, l. vir vñras, & in l. insulam.
§. vñras. ff. sol. matr. dicendum est, casum dic. §. Diuus.
conuenire casui nostro. Non etiam repugnat consideratio Alex. in conf. 63. nu. 16. lib. 4. cum dixit d. §. Diuus.
loqui eo casu, in quo non exigit vñras à debitore, vt ei
effet gratior, expeditans ab eo beneficium aliquod. Nam
respondet secundum Alc. prædictato in loco, nu. 4. vers.
nec intellectus, ibi ex solo ipso temporis cursu præsumi
id factum causa gratitudinis, alio non consti.

Secundo, gl. in l. vir vñras. ff. de donat. inter virum &
vxor. adduxit hac pro opinione tex. l. cum oportet. §. sin.
autem. C. de bonis quæ liber. quem etiam perpendunt
Rom. Alex. & Boer. quos sic refert Osalc. in d. dec. 132.
num. 4. Ibi enim dicitur, quod si pater tacite filii remis-
sit vñsum fructuum boporum aduentitorum, prohibentur
heredes patris illum petere. Ergo & hoc in casu maritus
non petendo vñras dicitur remittere. Ceterum aliam
habet rationem is tex. §. finalem, vt explicabimus infra.
in præsumpt. 30. num. 54.

Tertiò Alc. perpendit tex. l. si vir vñras. ff. de don.
inter vir. & vxor. cuius verba adscripti. Vir vñras (in-
quit Papin.) promissa doris, in stipulatum deduxerat,
easq. non petierat. Cum per omne tempus matrimonij
sumptibus suis, vxorem, & eius familiam vir exhiberet,
dote prælegata, sed & donationibus verbis fideicomissi
confirmatis legato quidem doris vñras non contineri
videbatur, sed titulo donationis remissas. Non etiam verum est, quod

Hic manifestè respondit Papinianus, maritum qui
non petiit has vñras, donec vixit, cum etiam vixisse po-
tuit minus decennio, censem remissas. Nec repugnat
considerationes Alex. in conf. 63. num. 16. vers. similiter
non obstat, lib. 4. Nam illa prima, dum post glosa ibidem
ait, illam fuisse donationem expressam, est omnino fal-
sa, sicuti colligitur ex verbis Papiniani, cum dixit, videri
donationis titulo remissas. Non etiam verum est, quod

būniūia, dicitur penam ipsam remissas, & aliud hinc
le retulit Osalc. in d. dec. 132. nu. 5.

Extenduntur prædictiones casus, vt locum etiam
habent in foro Canonico, in quo etiam obseruantur,
vt sacer ille conseatur liberatus à præstatione dicta-
rum vñrarum. Ita Alc. in d. dec. 32. in f. post Corn. in d.
confil. vlt. lib. 2. Ea ratione motus est Alc. quia hic non
agitur de inducenda præscriptione, iuxta c. vlt. de præsc.
sed quod lapsu temporis, vel secuta morte mariti, præsum-
matur eius consensus, & remissio. Nec hic versamus in
materei peccati, quia sacer iste non peccabat non solu-
do, cum interpellatus non fuerit, ex quo iudicis officio
tenebatur. Et potius (inquit Alc.) sacer ille veri similiter
cedere generum esse sorte contentum, neq; vñras exige-
re velle. Comprobatur hæc extensio secundum Alc.
egregia traditione Iason. in l. si certis annis, num. 14. C.
de pact. cum post Sal. ibi, docuit, dispositionem l. cù de
in rem verso. ff. de vñras. locum habere etiam de iure Ca-
nonico, quia ibi non agitur de præscriptione, sed de præ-
sumptione legis præsumtis consensus ex lapsu dece-
nij. Qua de re differemus infra in præ. 98. vbi declar-
bimus materiam d. l. cum de in rem verso.

Declarantur primò prædicti casus, vt locum non ha-
bant, tñ quando hæc vñras fuissent pacto expresso pro-
missa. Nam tunc sacer debitor non potest pretendere
bonam fidem, ob id iure Canonico inspecto nunquam
præscribit. Ita Alc. in d. dec. 32. in f. qui sic intellege-
xit Alex. in d. confil. 63. lib. 4.

Ceterum ego valde dubito, cum hic (vt etiam dice-
bat Alc.) non agatur de præscriptione, sed de præsum-
endo cursu temporis consensus mariti, quæ sane ratio lo-
cum habet, & hoc casu, cum semper dicere possimus, so-
cerum credidisse ipsam suum generum voluisse dote esse
contentum, quia aliqui cum interpellasset ad soluedas
ipsas vñras.

Declaratur secundò, vt locum non habeat, quando
11 maritus, tñ sic gener omisit petere dictas vñras aliqua-
ex causa, vt quia ignoraret sibi deberi. Nam tunc non di-
citur eas remissas. Ita declarat Corn. in d. confil. vlt. col.
12 vlt. lib. 2. Nemo enim dicitur remittere sibi, quod igno-
rat sibi competere, l. mater decedens. ff. de inoffic. testa.
Possunt etiam considerari alia similes cause.

Quartus est casus, quando maritus seu gener, cui de-
13 belbantur prædicta vñras, recipit fortē, nulla adhibi-
ta protestatione de consequendis etiam vñras. Hoc fa-
cere casu dicitur remissas ipsas vñras. Ita in specie Ias. in
l. centum Capua. num. 6. ff. de eo quod cert. loc. & ad re-
14 prop̄ respondit Soc. Sen. in conf. 18. n. 4. lib. 1. mulierē, tñ
cui promissa fuerat pena, casu quo certo tempore dos
non fuisset numerata, si lapsu tempore recipit dote, non
adhibita protestatione dicitur penam illam remissas, &
Socin. secutus est Crau. in conf. 234. nu. 4. ver. amplius,
Idem scripsit Guid. Pap. in q. 172. col. vlt. qui fortius di-
xit, nec quidem protestationem impedit, quo minus
dicatur facta remissio, quod tamen verum non esse ex-
istimo. Huc etiam pertinet, quod in simili dicimus, do-
15 minum tñ recipientem canonem ab emphyteuta, præsum-
mi remissas caducitatis penam, qua de re differemus in-
fra in præsumpt. 85. post Ias. in l. 2. in princip. col. vlt. ff. si
quis cauit, & in l. 2. num. 124. C. de iure emphy. & Guid.
Pap. d. q. 172.

Ceterum in specie huius nostri casus aliter docuit
Bal. in l. vlt. §. præterea, col. 2. vers. aduerte hic. C. de iure
dotum, cuius non meminit, idem tamē affirmit Bald.
Nouel. in tract. de dote, par. 3. nu. 11. & idem sensit Ioa.
Lup. in c. per vestras, in 5. notab. §. 8. nu. 6. de don. inter
virum, & uxori. Et conferit quod scriptit Bart. in l. vlt. nu.
3. ff. de eo quod cert. loc.

¶ In specie huius nostri casus aliter docuit
Bal. in l. vlt. §. præterea, col. 2. vers. aduerte hic. C. de iure
dotum, cuius non meminit, idem tamē affirmit Bald.
Nouel. in tract. de dote, par. 3. nu. 11. & idem sensit Ioa.
Lup. in c. per vestras, in 5. notab. §. 8. nu. 6. de don. inter
virum, & uxori. Et conferit quod scriptit Bart. in l. vlt. nu.
3. ff. de eo quod cert. loc.

Donata mulieri à consanguineis mariti, an & quando
presumantur ita donata, contemplatione ipsius
mulieris, vel mariti, ut vel unius, vel
alteri acquirantur?

S V M M A R I V M .

Donatio facta à consanguineo mariti, mulieri de se benemerita,
præsumitur ipsius contemplatione facta, nec marito acqui-
ritur.

2 Donans pater filio benemerito, præsumitur motus causa il-
la proxima, benemeritorum scilicet, non remota affectionis
paterna.

3 Donatio facta mulieri à consanguineo mariti de donante bene-
merita, præsumitur illius quoque mariti contemplatione facta.

4 Donatio facta mulieri à consanguineo mariti sub cōmemoratio-
ne eius, præsumitur mariti contemplatione facta.

5 Legatum factum filii sub commemoratione patria potestatis,
patri acquiritur.

6 Donata res uxori à consanguineo mariti, que ipsi non conueniunt,
sed marito contemplatione eius donata & præsumuntur.

7 Donata res uxori à consanguineo mariti, uxori sibi conuenientes,
mulieris contemplatione præsumuntur data. Aliquis
tamen dissentientibus, num. 9.

8 Donata data legitatis, que ipsi tantum conueniunt, non acquirun-
tur Principi mittenti, & nu. 23.

10 Donatum mulieri à consanguineis mariti, acquiritur mulieri, i
ibi sic extet consuetudo.

11 Donatio facta mulieri à principe viri consanguineo, cōtempla-
tionem mulieris facta præsumitur, eidemque acquiritur.

12 Filius san. de donatis sibi à principe libere disponit.

13 Donatio facta mulieri à marito consanguineo, in dubio secundū
vnā opinionem mariti contemplatione facta præsumitur. Alia
affirmit opinio. nu. 17.

14 Vxor quod acquirit, non acquirit marito, de iure, quemadmo-
dum patri filius.

15 Arrogatus filius non patri arrogatori, sed sibi acquirit.

16 Donantis affectio inspicitur ad cognoscendum, cuius contem-
platione datum quid fuerit.

18 Donationem factam à viro in re communis cum fratribus suis
illis presentibus & consentientibus, valere.

19 Socrus donare nurui potest.

20 Socrus quod donat genero suo sponso, efficitur sponsi propriū,
et transit ad heredes.

21 Donata nepoti per annum, aduentitia sunt, nepotiq; acquiruntur,
adhibita tamen distinct. nu. 22.

24 Donata socio contemplatione societatis, efficiunt propria-
cij cui donatum est.

25 Donatum filio qui affirmit aduentitium esse, probare id debet.

P R A E S V M P T . XXVI.

C Ongruus s